

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

ΤΗΣ Α. ΖΕΝΝΕΒΡΑΪΓ'Υ

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΡΟΒΙΝΣΩΝΕΣ

Ι Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΒΡΑΧΟΣ

Τὴν ἔλεγαν Αἰμιλία, μὰ ὅλοι τὴ φώναζαν Μηλιά. Συχνά, ὁ πατέρας τῆς, ὁ Νικόλας Ντερρύ, ἔλεγε ὅτι ἡ Μηλιά ἔπρεπε νὰ γεννηθῆ ἀγόρι, — τόσο γενναία καὶ δυνατὴ ἦταν. Γι' αὐτὸ καὶ τὴν ἔπαιρνε μαζί του στὸ ψάρεμα, μὲ τὴ θάρκα του, ὅταν ἡ θάλασσα ἦταν ἡσυχη.

Παλιὸς ναύτης στὸ πολεμικὸ ναυτικὸ, ὁ Νικόλας ἄμα τελείωσε τὴ θητεία του, ἔγινε ψαράς ὅπως καὶ πρῶτα καὶ παντρεύτηκε. Ἡ γυναίκα του ποὺ ἦταν πάντα πολὺ ἀδύνατη, ἔμενε στὸ σπιτί μαζί μὲ τὸ Γιαννάκη, τὸ μικρότερό τους παιδί ποὺ εἶχε γεννηθῆ τέσσερα χρόνια ὕστερ' ἀπ' τὴ Μηλιά.

— «Ἐλα, πάμε! Ὁ καιρὸς εἶνε σήμερα καλὸς ἰ φώναζε ὁ ψαράς στὴν κόρη του καὶ τὴν ἔπαιρνε ἀπὸ τὸ χέρι, ἐνῶ ὁ Μαρτίνος καὶ ὁ σύντροφός του, φορτωιόταν τὰ δίχτυα.

Τραβοῦσαν κ' οἱ τρεῖς κατὰ τὴν ἀκτὴ κι' ἔμπαιναν μέσα στὴν ψαρόβαρκα ποὺ ξανοιγόταν ἀμέσως στὸ πέλαγος.

Ἡ πιὸ εὐχαριστημένη τότε ἀπ' ὅλους ἦταν ἡ Μηλιά. Τῆς ἄρεσε νὰ λικνίζεται ἀπὸ τὸ κύμα, νὰ βλέπη φουσκωμένο τὸ πανάκι, γερμένο τὸ κατάρτι καὶ τοὺς γλάρους ν' ἀγγίζου τὸ νερὸ μὲ τὰ μεγάλα ἀνοιχτὰ φτερά τους. Δὲν φοβόταν τίποτε, οὔτε τὴ βροχὴ, οὔτε τὰ κύματα, οὔτε τὸν ἄνεμο. Γελοῦσε ὅταν ἡ θάρκα ἔγερνε πρὸς τὸ πλάι κι' ἂν καμμιά φορὰ ὁ Μαρτίνος τῆς φώναζε: «Πρόσεχε! Βαστήξου καλὰ!...» Ἐκείνη τοῦ ἀπαντοῦσε ξέννοιαστη: «Ἐννοια σου καὶ ξέρω κολύμπι!»

Ὅταν ὁ καιρὸς ἦτανε πολὺ χαλασμένος κι' ὁ Νικόλας Ντερρύ δὲν μποροῦσε νὰ πάη στὸ ψάρεμα, ἔμενε στὸ σπιτί του κι' ἔλεγε στοὺς δικούς του ἕνα σωρὸ πράγματα γιὰ τὰ ταξίδια του. Τοὺς μιλοῦσε γιὰ ἀνθρώπους μαύρους σὰν τὸ κάρβουνο, γιὰ βουνὰ τόσο ψηλά ποὺ σκέπαζαν τὸν ἥλιο καὶ τὸ φεγγάρι, γιὰ δάση παραμυθένια, πυκνὰ κι' ἀπάτητα...

Ἡ διηγῆσεις του αὐτὲς κι' ἄλλες ἀκόμα γιὰ τίγρεις, φίδια καὶ κροκοδείλους, ἀντὶ νὰ τρομάζου τὴ Μηλιά, ἀπεναντίας τὴν ἔκαναν νὰ νοιώθῃ μιὰ μεγάλη λαχτάρρα νὰ ταξιδέψῃ. Ἀλλὰ περισσότερο ἀπ' ὅλα, ἡ καλὴ αὐτὴ κόρη ἀγαποῦσε τὸ καθῆκον τῆς. Ἦξερε καλὰ ὅτι ἦταν ἀναγκαία στὴ μητέρα τῆς καὶ τὴ βοηθοῦσε σ' ὄλες τὶς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ. Ἡ Μηλιά εἶχε ἀκόμα καὶ τὴ φροντίδα τοῦ μικροῦ Γιαννάκη. Ἀλήθεια, τί ὡμορφα ποὺ ἦξερε νὰ τὸν διασκεδάξῃ! Καθημερινῶς ἐπινοοῦσε νέα παιχνίδια πρὸς χάριν του καὶ τὸν ἔκανε νὰ ξεφωνίζῃ κάθε τόσο ἀπὸ εὐχαρίστησι.

Τὸ σπιτί τοῦ Ντερρύ, ποὺ ἀπέιχε δυὸ χιλιόμετρα περίπου ἀπ' τὸ χωριὸ, γειτόνευε μόνο μὲ τοὺς βράχους καὶ τὴ θάλασσα. Οὔτε ἕνα δέντρο δὲν ἔβλεπεσ ὀλόγυρα. Μονάχα σκίνα καὶ φύκια φύτρωναν ἀνάμεσα στοὺς βράχους. Στὸ χωριὸ, ἡ οἰκογένεια τοῦ Ντερρύ δὲν σχετιζόταν μὲ κανένα ἐκτὸς ἀπὸ μιὰ γυναίκα, ἡ ὁποία κρατοῦσε ἕνα μαγαζί, καπηλειὸ καὶ χασάπικο συγχρόνως.

Ἡ Μηλιά ὅμως ἀντιπαθοῦσε τὴ γυναίκα αὐτὴ, ποὺ εἶχε μοχθηρὴ φυσιογνωμία, ποὺ ἔβριζε διαρκῶς μὲ τὴ χοντρή ἀντρίκεια φωνὴ τῆς καὶ χτυποῦσε τὰ παιδιά τῆς καὶ τὴ μικρὴ τῆς ὑπηρετρία. Ἀλλὰ κ' ἡ ταβερνιάρισσα ἀντιπαθοῦσε ἄλλο τόσο τὴ Μηλιά.

— Ἐσὺ εἶσαι πάλι, κακοκόριτσο; τῆς φώναζε ὅταν τὴ συναντοῦσε τυχαίως. Χμ! σὰν πολὺ τὴν περήφανη μὰς κάνεις, ἐπειδὴ σὲ παίρνει ὁ πατέρας σου μὲ τὴ θάρκα του!... Ἡ μητέρα σου ἔπρεπε νὰ σοῦ μάθῃ μιὰ δουλειά, ἀλλὰ ἐσὺ φαίνεται, τῆς γλυστράς σὰν τὸ χέλι γιὰ νὰ γυρίζῃς ὅλη μέρα στὰ βράχια... Ἐννοια σου ὅμως κι' αὐτὸ δὲν θὰ βαστάξῃ πολὺ... Τί νομίζεις, πὼς θάχῃς πάντα τοὺς γονεῖς σου νὰ σὲ τρέφουν; ὦ! ὑπάρχει δυστυχία γιὰ ὅλους ἐδῶ κάτω...

— Πῶ! πῶ! Τί κακιὰ γυναίκα! σκεφτόταν ἡ Μηλιά, κι' ἔφευγε σκεπάζοντας τ' αὐτιά τῆς γιὰ νὰ μὴν ἀκούῃ τὰ ἀπαίσια λόγια τῆς ταβερ-

νιάρισσας.

Καὶ ὅμως ἡ ταβερνιάρισσα τῆς ἔλεγε μιὰ ἀλήθεια: ἡ Μηλιά ἀγαποῦσε πολὺ νὰ πλανιέται μόνη τῆς στὴν ἀκτὴ. Μόλις ἡ μητέρα τῆς τὴν ἄφηνε ἐλεύθερη, ἀμέσως ἐκείνη ἔτρεχε στοὺς βράχους... Τοὺς ἦξερε ὅλους, τοὺς ἔδινε ὀνόματα σὰν νὰ ἦσαν φίλοι τῆς καὶ σ' ὅσους μποροῦσε, ἀνέβαινε καὶ καθόταν ἀπάνω στὴν κορυφὴ τους.

Ἀλλὰ ὑπῆρχε, ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους κι' ἕνας τεράστιος βράχος, τόσο ψηλός, τόσο κάθετος, τόσο λείος, ὥστε ἡ Μηλιά δὲν μποροῦσε νὰ σκαρφαλώσῃ σ' αὐτὸν ἀπὸ καμμιά μεριά του. Ξαπλωνότανε στὴ ρίζα του καὶ κύτταζε, ἀπελπισμένη, τὸ φοβερὸ του ὕψος καὶ τὰ τεράστια τοιχώματά του τὰ ὁποῖα δὲν εἶχαν καμμιά προεξοχὴ γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ πατήσῃ τὸ πόδι τῆς. Ὅλες ἡ πλευρὲς του ἦσαν ὅμοιες ἐκτὸς ἀπὸ ἐκείνη ποὺ ἔβλεπε πρὸς τὴ θάλασσα καὶ ποὺ τὴ σκέπαζαν ἕνα σωρὸ ὀγκόλιθοι — φόβος καὶ τρόμος γιὰ τοὺς φτωχοὺς ψαράδες ποὺ ἡ τρικυμία θὰ ἐρριχνε τὴ θάρκα τους πρὸς τὰ ἐκεῖ. Συχνά τότε κύματα πελώρια ὑψωνόντουσαν πάνω ἀπ' τὴν κορυφὴ τοῦ βράχου καὶ χυνόντουσαν στὸ ἐσωτερικὸ του γιὰ νὰ χαθοῦν, χωρὶς ἄλλο σὲ κάποια βαθειὰ σπηλιά ποὺ ὑπῆρχε ἐκεῖ μέσα, γιὰ τὸ νερὸ δὲν ξαναγύριζε πίσω στὴ θάλασσα.

Τὰ καράβια φοβόντουσαν πολὺ τὸ μέρος ἐκεῖνο, γιὰ τὴν ἦταν παλίσρροια, ἀκούγαν ἕναν ὑπόκωφο θόρυβο κι' ἔβλεπαν νὰ σχηματίζεται μιὰ δίνη, μέσα στὴν ὁποία χανόταν τὸ νερὸ χωρὶς κανεὶς νὰ ξέρῃ ποῦ πηγαίνει.

Ἐνα πρωί, ποὺ τὰ νερά τῆς θάλασσας εἶχαν τραθηχθῆ γιὰ νὰ ξαναγυρίσουν ἀργότερα μὲ τὴν παλίσρροια, ἡ Μηλιά εἶχε ξαπλωθῆ στὴν ἄμμο, κοντὰ στὸ μεγάλο βράχο. Ἐξαφνα ἀκούσε ἐκεῖ πλάι τῆς ἕνα μικρὸ, παρατεταμένο τρίξιμο καὶ σὲ λίγο εἶδε τὴν ἄμμο ν' ἀνασηκώνεται ἐλαφρὰ καὶ νὰ παραμερίζῃ γιὰ νὰ προβάλῃ μιὰ δαγκώνα κι' ἔπειτα μιὰ ἄλλη, ὡς ὅτου, ἔπειτα ἀπὸ πολλές προσπάθειες, ἕνας τεράστιος κάθουρας βγήκε μέσ' ἀπὸ τὴν ἄμμο καὶ ἄρχισε νὰ τρέχῃ στὴν ἀκτὴ.

Ἡ Μηλιά τὸν κυνήγησε, τὸν ἔφτασε καὶ τὸν ἀναποδογύρισε γιὰ νὰ μὴ μπορέσῃ πειὰ νὰ τῆς ξεφύγῃ. Ἄ! τί λαμπρὸ ψάρεμα ποὺ εἶνε κάνει καὶ χωρὶς δίχτυα μάλιστα!... Μ' ἕνα τέτοιο κάθουρα θὰ μποροῦσε νὰ χορτάσῃ ὅλη ἡ οἰκογένειά τῆς!...

Ἐνῶ τὸ δυστυχισμένο ζῶο κουνοῦσε μὲ ἀγωνία τὰ μακρὰ του πόδια, ἀπελπισμένο ποὺ δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν δρόμο του πρὸς τὴ θάλασσα, ἡ Μηλιά ξαναγύρισε πάλι στὸ μέρος ἀπὸ τὸ ὁποῖο τὸ εἶχε δεῖ νὰ βγαίνει. Ἀπὸ ποῦ τάχα νὰ ἔρθε; Ἀπὸ τὴ δεξιά;... Ἀδύνατον!... Τὰ ζῶα ποὺ ἀποζητοῦν πάντοτε τὰ ὑγρά κοιλώματα τῶν βράχων καὶ κρύβονται μέσα στοὺς λειψῆνες τῆς θάλασσας, ὅταν εἶνε ἀμπωτίς. Ἦσαν λοιπὸν ὀλοφάνερο ὅτι ὁ κάθουρας εἶχε βγῆ ἀπὸ τὸ μεγάλο βράχο. Ἀπὸ ποῦ ὅμως; Γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ περάσῃ, αὐτὸ σήμαινε ὅτι ὑπῆρχε κάποια τρύπα... Ἡ Μηλιά ἄρχισε νὰ σκάβῃ, ἀλλὰ μετ' ἐνότη ἡ ἄμμος ἦταν μαλακὴ. τὰ μικρά τῆς χέρια δὲν ἀρκοῦσαν γι' αὐτὴ τὴ δουλειά.

«Θὰ ἰσχυριζοῦμαι αὔριο μ' ἕνα φτυάρι», σκέφτηκε.

Καὶ πῆρε τὸν κάθουρα καὶ τράβηξε γιὰ τὸ σπιτί τῆς, ὅπου ὁ Γιαννάκης ἄρχισε νὰ φωνάζῃ κατατρομαγμένος, γιὰ τὸ ποτὲ του δὲν εἶχε δεῖ ἕνα τόσο μεγάλο καθοῦρι. Ἡ μητέρα τῆς τὴ ρώτησε ποῦ ὁ εἶηκε κι' ἐκείνη τῆς ἀπάντησε ἀπλᾶ ὅτι τὸ εἶχε πιάσει καθὼς ἔτρεχε ἀπάνω στὴν ἄμμο. Δὲν τῆς ἔδωσε ὅμως καμμιά ἀλλο ἐξήγησι, γιὰ τὴν εἶχε τὸ σκοπὸ τῆς.

Τὴν ἄλλη μέρα ἡ Μηλιά ξαναγύρισε στὸ ἴδιο μέρος μ' ἕνα φτυάρι. Ἀρχισε νὰ σκάβῃ στὸ

σημείο απ' το οποίο είχε ξεπροβάλλει ο κάβουρας και σε λίγο ανακάλυψε μια μεγάλη τρύπα, ένα είδος ύπογειου διαδρόμου, μέσα στην οποία έχωσε αποφασιστικά πρώτα τὰ χέρια της, έπειτα τὸ κεφάλι της και κατόπιν ὅλο της τὸ σῶμα...

Ἐξαφνα, μιὰ πνοή ανέμου τῆς μασιτίγωσε τὸ πρόσωπο... Μπα! ἀπὸ ποῦ φυσοῦσε ὁ ἄνεμος αὐτός; Ἡ Μηλιά ἄρχισε νὰ σέρνεται πρὸς τὰ ἔμπρὸς παρ' ὅλο τὸ πυκνὸ σκοτάδι καὶ μὲ κίνδυνον νὰ γκρεμιστῆ σὲ κανένα θάραθρο ἢ νὰ δαγκωθῆ ἀπὸ κανένα ἀγνωστο ἔρπετό, ἀπὸ ἐκεῖνα γιὰ τὰ ὁποῖα τῆς μιλοῦσε ὁ πατέρας της.

Ἐπὶ τέλους εἶδε μπροστά της φῶς... Τὸ θάραθρον της τότε μεγάλωσε καὶ κατάλυθε ὅτι ὁ στενὸς καὶ σκοτεινὸς ἐκεῖνος διάδρομος πλάταινε ὀλοένα... Τέλος, σὲ λίγο βγῆκε σ' ἕνα μέρος πλατὺ κι' εὐρύχωρο, ἀκριβῶς στὸ κέντρο τοῦ Μεγάλου Βράχου, ποῦ ἦταν ἀπὸ παντοῦ κλειστὸς κι' ἀπρόσιτος.

Στὶς κορυφές τῶν τοιχωμάτων του ὀλόγυρα, φώληαζαν γλάροι κι' ἄλλα θαλασσοπούλια. Κάτω ἡ ἄμμος ἦταν ὑγρὴ καὶ σὲ λίγο μὲ τὴν παλίρροια, θὰ σκεπαζόταν ἀπὸ νερό, γιὰ τὴν φύκια, οἱ λειχήνες κι' οἱ σωροὶ τῶν ξύλων ἔδειχναν ὅτι τὸ ἐσωτερικὸ τοῦ θράχου ἐπικοινωνοῦσε μὲ τὴ θάλασσα. Ἀπέναντι στὴ Μηλιά, ὠρθωνόταν μιὰ γιγαντιαία φυσικὴ σκάλα ἀπὸ ὀγκολίθους ποῦ ἦσαν σωριασμένοι ὁ ἕνας ἐπάνω στὸν ἄλλο.

Εὐκίνητη καθὼς ἦταν ἡ Μηλιά, δὲν δυσκολεύτηκε ν' ἀνέβη αὐτὴ τὴ σκάλα, καὶ ὅταν ἔφτασε στὸ τελευταῖο της σκαλοπάτι, θρήθηκε μπρὸς στὴν εἴσοδο μιᾶς βαθυτάτης σπηλιάς. Ὁ θόλος της ἔμοιαζε μὲ θόλο ἐκκλησίας, καὶ ἦταν τόσο λαμπρὴ, τόσο ὠραία, τόσο μεγαλοπρεπὴς, ὥστε ἡ παιδούλα ξεφώνισε μὲ θαυμασμό:

— ὦ! Τί λαμπρὸ παλάτι!

Κι' ἀμέσως σκέφθηκε:

«Χωρὶς ἄλλο θὰ εἶνε τὸ παλάτι καμμιᾶς νεράιδας... Αὐτὴ ἡ νεράιδα μ' ἔκανε νάρθη ὡς ἐδῶ... Ἔσχε κάποιον σκοπὸ θέβαια ποῦ θὰ τὸν μάθω ἀργότερα...»

Ἀλλὰ, μὴ βλέποντας πούθεν νὰ τὴ νεράιδα της, ἡ Μηλιά ἄρχισε νὰ τριγυρίζη ἐλεύθερα στὴ σπηλιά. Συγχρόνως σκεφτόταν:

«Αὐτὸ τὸ παλάτι εἶνε δικό μου, ἀφοῦ τὸ ἀνακάλυψα ἐγώ. Ἄν ψάξω καλύτερα μπορῶ ν' ἀνακαλύψω καὶ κανένα θησαυρό».

Τὴν στιγμή ἐκεῖνη, ἡ Μηλιά εἶδε μπρὸς στὰ πόδια της μιὰ μικρὴ δεξαμενὴ. Βύθισε ἀμέσως τὸ χέρι της σ' αὐτὴ γιὰ νὰ δοκιμάσῃ τὸ νερό καὶ νὰ δῆ ἂν ἦταν ἀλμυρὸ. Καθόλου! Τὸ νερό ἦταν γλυκύτατο καὶ διαυγέστατο... Καὶ ἀπὸ τὴ δεξαμενὴ χυνόταν σάν μικρὸς καταρράχτης, κάτω, στὴν ἐσωτερικὴ αὐλὴ τοῦ θράχου, κι' ἀπὸ κεῖ ἀνόντανε, χωρὶς νὰ φαίνεται ἀπὸ ποῖο μέρος.

Ἡ Μηλιά βγῆκε πάλι στὴν εἴσοδο τοῦ σπηλαίου καὶ σταθερὴ ἐκεῖ ἀρκετὴ ὥρα, κυττάζοντας ἀπὸ τὸ ὕψος αὐτὸ τὴ θάλασσα.

Ἀλλὰ ἦταν ὥρα γιὰ νὰ φύγῃ πειὰ. Μαζὺ μὲ τὴν παλίρροια, θὰ ξαναγύριζε κι' ἡ θάλασσα καὶ θάφραζε τὸ δρόμο, ἀπὸ τὸν ὅποιον ἡ Μηλιά εἶχε μπεῖ στὸ θράχο. Κατέθηκε λοιπὸν τὴ σκάλα καὶ ρίχνοντας ἕνα τελευταῖο βλέμμα στὴ σπηλιά, ὠρκίστηκε ἀπὸ μέσα της νὰ μὴν κάνῃ λόγο σὲ κανένα γιὰ τὴν ἀνακάλυψή της, οὔτε καὶ σ' αὐτὸ τὸν Γιαννάκη ἀκόμα... Ἐνας λόγος της — ποῖός ξέρεῖ — μποροῦσε νὰ γίνῃ ἀφορμὴ νὰ διαλυθῆ σάν καπνὸς τὸ μαγικὸ ἐκεῖνο παλάτι... Ὅχι, ὄχι, δὲν θάλεγε τίποτε!

II

ΤΑ ΔΥΟ ΟΡΦΑΝΑ

Ἐπειτ' ἀπὸ λίγον καιρὸ, ἦρθε ὁ Μάρτης μὲ τὶς τρικυμίες του κι' ὁ Νικόλας Ντερρὺ ἔπαυσε πειὰ νὰ παίρνῃ τὴν κόρη του μαζὺ του στὸ ψάρεμα. Ὁ Μάρτης εἶνε ὁ πιὸ ἐπικίνδυνος μῆνας γιὰ τοὺς θαλασσινοὺς, ἀλλὰ τότε ἀκριβῶς τὰ ψάρια εἶνε πιὸ ἀφθονά.

Ἐνα πρωί, θαρὺ καὶ συννεφιασμένο, ἡ μητέρα τῆς Μηλιάς εἶπε στὸν ἄντρα της.

— Νικόλα μου, νὰ ζῆς, μὴν πᾶς σήμερα στὸ ψάρεμα... Ὁ καιρὸς δὲν μοῦ ἀρέσει καθόλου...

— Ἄ! μπᾶ!... Θὰ ξανοίξῃ σὲ λίγο...

Κι' ὁ Νικόλας, μαζὺ μὲ τὸν σύντροφό του τὸ Μαρτίνο, μπῆκε μέσα στὴ θάρκα του καὶ ξανοίχτηκε στὸ πέλαγος.

Σὲ λίγο ὅμως τὰ σύννεφα ἀντὶ νὰ διαλυθοῦν, πύκνωσαν ἀκόμα περισσότερο. Βαρεῖά καὶ μαῦρα ἀπλωνόντουσαν ὀλοένα, λές κι' ἤθελαν νὰ φτάσουν τὴ θάλασσα...

Κι' ἔξαφνα, τὸ ἀπόγευμα, ὁ ἄνεμος δυνάμωσε κι' ἡ θύελλα ξέσπασε... Ἀλλοίμονο στοὺς δυστυχισμένους ψαράδες!...

Ἄνησχη, φοβισμένη γιὰ τὸ σύζυγό της, ἡ μητέρα τῆς Μηλιάς ἐπῆρε τὴν κόρη της κι' ἔτρεξαν στὴν ἀκτὴ...

Πραγματικὸς χαλασμός κόσμου γινόταν ἐκεῖ. Τὰ κύματα ἔσπασαν μὲ μανία κι' ὁ ἄνεμος φυσοῦσε τόσο ὀρμητικὸς, ὥστε ἀναγκάστηκαν νὰ ξαπλωθοῦν στὴν ἀμμουδιὰ γιὰ νὰ μὴν τὶς συνεπάρῃ...

Σὲ λίγο ἄρχισε κι' ἡ βροχὴ τόσο πυκνὴ καὶ τόσο ραγδαία, ὥστε οὐρανὸς καὶ θάλασσα ἐγίναν ἕνα. Τότε μερικοὶ χωρικοὶ πρὸς θρισκόντουσαν ἐκεῖ, ἔσπευσαν νὰ φύγουν καὶ θέλησαν νὰ

πάρουν μαζὺ τους καὶ τὴ γυναῖκα τοῦ Ντερρὺ.

— Ὅχι! Ὅχι! τοὺς ἀπάντησε ἐκεῖνη. Πάρτε μόνο τὸ κορίτσι μου κι' ἀφήστε με ἐδῶ!...

Καὶ πραγματικὰ ἔμεινε μόνη της, γιὰ τὴν οἱ χωρικοὶ ἐπῆσαν μαζὺ τους τὴ Μηλιά. Ἡ φτωχὴ γυναῖκα γονάτισε τότε κι' ἐνῶ ἡ τρικυμία μούγκριζε γύρω της, ἐκεῖνη ξεφώνιζε μὲ σπαραγμὸ ψυχῆς:

— Νικόλα μου!... Ἄνδρα μου! Νικόλα μου!...

Κάθε τόσο σταματοῦσε τοῖς θρήνους της γιὰ νὰ προσευχηθῆ. Ἐπειτα πάλι σταματοῦσε τὴν προσευχὴ της γιὰ νὰ ξεφώνισῃ. Ἡ φτωχὴ γυναῖκα ἔκανε πειὰ σάν τρελλή.

Ὅταν ἡ Μηλιά γυρῆσε στὸ σπιτί, θρήκε τὸ Γιαννάκη ξαπλωμένο κάτω στὸ πάτωμα νὰ κοιμᾶται. Ἦτανε νύχτα πειὰ ἔβγαλε τὰ βρεγμένα της ροῦχα, ξέντυσε τὸ Γιαννάκη καὶ πλάγιασαν καὶ οἱ δύο στὸ ἴδιο κρεβάτι.

Ἡ Μηλιά, ἀγρυπνῆ, περίμενε τὴ μητέρα της, ἀλλὰ, ἔπειτα ἀπὸ ἀρκετὴ ὥρα, ὁ ὕπνος τῆς ἔκλεισε τὰ μάτια.

Ὅταν ἐξύπνησε ὁ ἥλιος εἶχε ἀνατελεῖ πειὰ. Μὴ βλέποντας τοὺς γονεῖς της, ἡ Μηλιά ἔτρεξε στὴν ἀκρογιαλιά καὶ θρήκε τὴ μητέρα της ξαπλωμένη κάτω στὴν ἀμμουδιὰ. Γῆ φώναξε, τὴν κούνησε, προσπάθησε νὰ τὴν

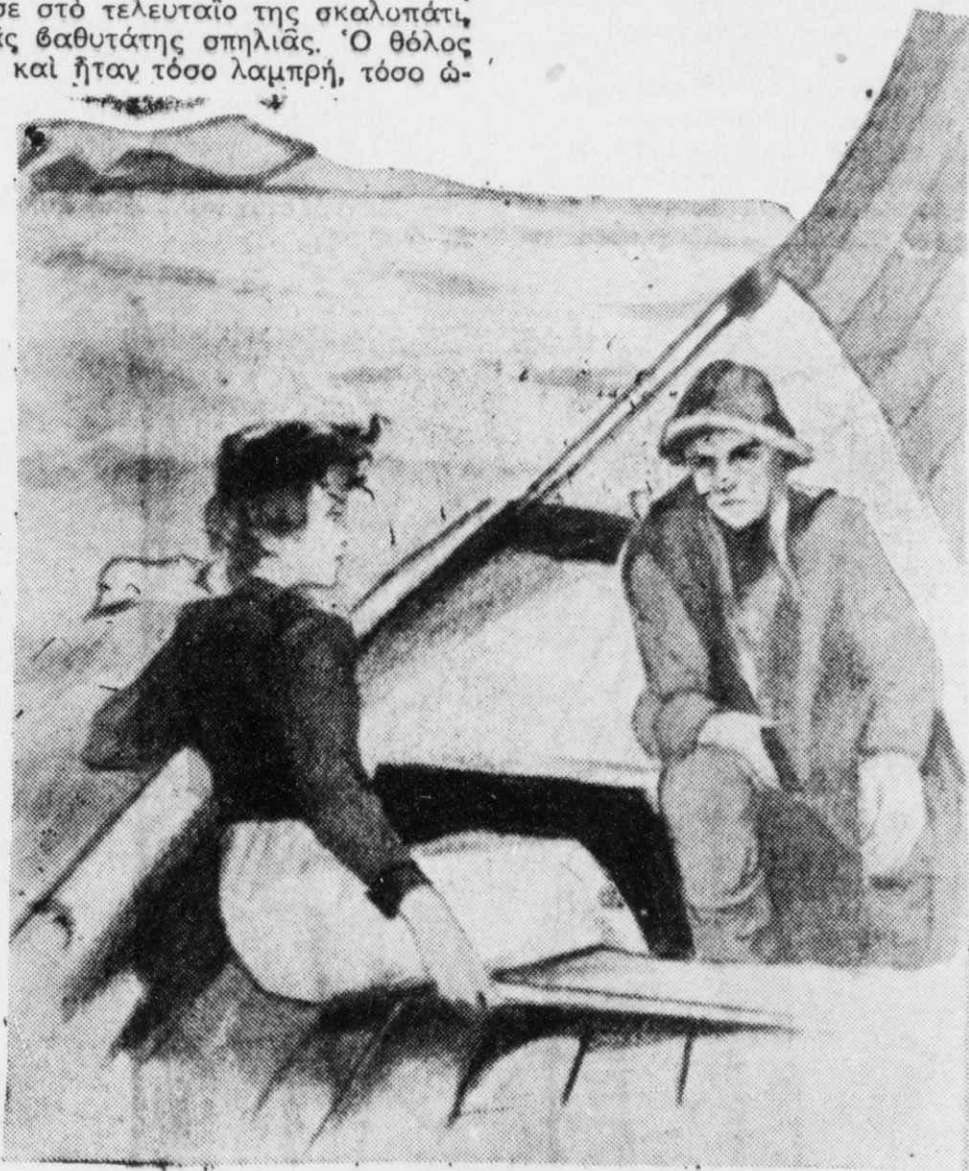
ἀνασηκώσῃ, μὰ τίποτε... Τέλος, ὅταν εἶδε ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ κάνῃ τίποτε μόνη της, ἔτρεξε καὶ ζήτησε βοήθεια. Ἐτοί, ὅταν ἡ δυστυχισμένη γυναῖκα συνῆλθε, θρισκόταν στὸ σπιτί της καὶ ζητοῦσε τὸν ἄντρα της ποῦ ἀλλοίμονο! δὲν θὰ τὸν ξανάβλεπε ποτὲ πειὰ.

Ὁ Νικόλας Ντερρὺ εἶχε πνιγῆ...

Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, ἡ μητέρα τῆς Μηλιάς καὶ τοῦ Γιαννάκη ἔμεινε στὸ κρεβάτι. Τέλος φάνηκε πὼς καλύτερεψε λίγο, σηκώθηκε καὶ ξανάρχισε τὶς δουλειές του σπιτιοῦ. Ἀλλὰ ἡ λύπη γιὰ τὸ χαμὸ τοῦ συζύγου της κι' ἡ νύχτα ἐκεῖνη ποῦ τὴν εἶχε πᾶσει στὸ ὑπαιθρο, μὲ τὴ μπόρα, τὴν εἶχαν συντρίψει γιὰ πάντα κι' εἶχαν κλονίσει ὀριστικὰ τὴν υγεία της. Μιὰ γρηὰ γειτόνισσα, ἡ κυρὰ Ἀγγελικὴ, πήγαινε κάθε τόσο καὶ βοηθοῦσε τὴ Μηλιά στὶς δουλειές καὶ στὴν περιποίησιν τῆς μητέρας της.

Ἐτοί ἡ χήρα καὶ τὰ ὀρφανὰ τοῦ Ντερρὺ πέρασαν τὸ καλοκαίρι τους ὅπως-ὅπως, ἀλλὰ μὲ τὸ φθινόπωρον τὰ λεφτά τους σῶθηκαν. Ἀναγκάστηκαν νὰ πουλήσουν λίγα ἀσημικά ποῦ εἶχαν κι' ἔπειτα τὰ δίχτυα τοῦ Ντερρὺ ποῦ τὰ ξέβρασε ἡ θάλασσα σάν στερνὴ ἑλενημοσύνη. Μ' αὐτὰ πέρασαν τὸν χειμῶνα

(Ἀκολουθεῖ)

Τῆς ἄρσεσε νὰ λικνίσεται ἀπὸ τὸ κύμα